

UZASADNIENIE

Przedmiotem inicjatywy ustawodawczej Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej jest zmiana ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 (Dz. U. z 2020 r. poz. 2219), zwanej dalej „ustawą” oraz niektórych innych ustaw.

Celem projektu ustawy jest uzupełnienie obowiązujących regulacji, w szczególności w zakresie prowadzenia przez Państwową Komisję do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, zwanej dalej „Komisją”, postępowania wyjaśniającego. Projekt ma także na celu uczynienie obowiązującej ustawy bardziej czytelną poprzez dookreślenie obszaru działania Komisji oraz uporządkowanie zakresu pojęciowego przedmiotu ustawy i jego ujednolicenie. Proponowane zmiany powinny zwiększyć efektywność działalności Komisji przy jednoczesnym zapewnieniu osobie poszkodowanej oraz osobie wskazanej jako sprawca konstytucyjnej zasady równości stron i zasady obrony swoich praw, a także przy zapewnieniu przestrzegania zasady sprawiedliwości naprawczej oraz zadośćuczynienia krzywdzie doznanej przez osoby poszkodowane, wykorzystane seksualnie w okresie dzieciństwa.

Obowiązująca ustawa, wyznaczając zakres przedmiotowy kompetencji Komisji, posługuje się różnymi pojęciami, które obejmują ten sam przedmiot działania osoby sprawcy. I tak, ustawa używa zamiennie pojęcia: „przestępstwo pedofilii” (np. art. 2 ust. 2 pkt 3, art. 3 ust. 2 pkt 1, 3 i 4, art. 26, art. 27 ust. 1), „nadużycie seksualne” (np. art. 1 pkt 2, art. 2 ust. 1, ust. 2 pkt 2 i 3, art. 21 ust. 1 i 3, art. 42 ust. 1, art. 44 ust. 1 pkt 2), „czyny o charakterze pedofilskim” (np. art. 42 ust. 2) oraz „czynności skierowane przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej 15 lat (np. art. 1 pkt 2, art. 41). Wskazać należy, że żadne z tych pojęć nie występuje w Kodeksie karnym. Pojęcie pedofilii występuje jedynie pośrednio poprzez kryminalizację pochwalania lub propagowania zachowania o charakterze pedofilskim (art. 200b k.k.). Ustawa definiuje „nadużycie seksualne” jako „czynność skierowaną przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15” (art. 1 pkt 2). Natomiast w rozumieniu ustawy, „przestępstwo pedofilii” to „przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15” (art. 2 ust. 1 pkt 3). Pojęcia te mają istotne znaczenie dla wykładni przepisów ustawy – wyznaczają granice

właściwości rzeczowej Komisji. Przedmiot działania Komisji powinien być precyzyjnie określony i zrozumiały dla wszystkich adresatów ustawy i nie budzić żadnych wątpliwości w ich stosowaniu przez Komisję, a następnie przez sąd w toku kontroli sądowej postanowień Komisji w przedmiocie wpisu w Rejestrze. Nietrafne wydaje się zatem posługiwanie się w tym samym akcie prawnym, dla określenia tych samych zachowań przestępczych, różnymi pojęciami zamiennie. Proponowane w art. 1 pkt 2 projektu ustawy rozwiązanie, które polega na bezpośrednim odesłaniu do czynów zabronionych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, stypizowanych w rozdziale XXV i popełnionych na szkodę małoletniego poniżej lat 15, wyeliminuje zatem z ustawy nieostre i niejednoznaczne pojęcia, co zapewni spójność i przejrzystość regulacji. Uczyni także ustawę zgodną m.in. z art. 240 k.k. (sankcjonowanie niezawiadomienia organów ścigania o popełnieniu przestępstw stypizowanych, m.in. w: 197 § 3 i 4 k.k., 198 k.k., 200 k.k., 202 § 3-4c k.k. oraz 204 § 3 k.k.) oraz z ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.

Konsekwencją zaproponowanych zmian w zakresie ujednolicenia siatki pojęć ustawy z pojęciami występującymi na gruncie przepisów Kodeksu karnego jest zmiana nazwy Komisji oraz tytułu ustawy. Za zmianą nazwy Komisji przemawia dodatkowo to, iż jej nazwa powinna zawierać w sobie jasne, czytelne i zrozumiałe dla każdego odbiorcy przesłanie – celem jest ochrona przed wykorzystaniem seksualnym małoletnich poniżej lat 15 w każdej formie. Propozycja nowej nazwy Komisji odpowiada temu postulatowi.

Projekt wprowadza istotną zmianę w zakresie dostępu Komisji do informacji i dokumentów uzyskiwanych w związku z realizacją przez nią ustawowych zadań. W art. 3a proponuje się, aby organy państwa oraz organizacje i podmioty, o których mowa w art. 1 pkt 3 ustawy, były obowiązane, na wniosek Komisji, do niezwłocznego przekazania, nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, żądanych przez Komisję informacji lub dokumentów. Wykonanie tego obowiązku wyznaczają dwie przesłanki. Po pierwsze, przekazane informacje i dokumenty muszą być niezbędne do realizacji zadań wykonywanych przez Komisję. Po drugie, przekazanie dokumentów lub informacji nie może być wyłączone lub ograniczone na podstawie odrębnych przepisów prawa (np. informacji niejawnych). Projekt nakłada także na organy państwa, do których Komisja wystąpi z interwencją określoną art. 3 ust. 2 pkt 2, obowiązek niezwłocznego - nie później niż w terminie 30 dni - poinformowania Komisji o podjętych działaniach lub zajęтым stanowisku oraz przekazania żądanych informacji lub dokumentów. Jedynym ograniczeniem będzie tu potrzeba ochrony informacji niejawnych.

Wprowadzenie wyraźnych podstaw normatywnych do żądania przez Komisję informacji i dokumentów w określonych powyżej sprawach, usunie wątpliwości interpretacyjne adresatów wystąpień Komisji co do istnienia obowiązku udostępnienia informacji i dokumentów, a także co do jego zakresu.

W zakresie zaś niezbędnym do realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 i 2 i art. 3 ust. 2 pkt 2 ustawy, proponuje się dodanie w art. 3c uprawnienia Komisji do przetwarzania informacji, które zawierają informację o istotnych zdarzeniach dla wykonywania przez Komisję ustawowych kompetencji, jednakże stanowią one, wskazaną w ustawie wprost, tajemnicę zawodową.

Projekt doprecyzowuje również zadania Komisji w zakresie jej działalności prewencyjnej i edukacyjnej (art. 4 ust. 2 oraz art. 42 – 44 i art. 44a) oraz poszerza obszar zadań, którymi Komisja może się zająć - wprowadzając w art. 4 ust. 2 katalog otwarty. Dodaje także do działalności prewencyjnej i edukacyjnej - w części ogólnej - zadania w postaci prowadzenia badań zjawiska wykorzystania seksualnego małoletnich poniżej lat 15 oraz opracowywania raportów dotyczących wybranych zagadnień istotnych społecznie pozostających w zakresie właściwości Komisji (art. 4 ust. 2 pkt 3 i 4).

W projekcie proponuje się modyfikację art. 5 ust. 2 ustawy, który reguluje odmowę ujawnienia danych osobowych osoby, od której uzyskała informacje, oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie, a także dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania wyjaśniającego. Zmiana polega na pozostawieniu Komisji kompetencji do podjęcia decyzji o odmowie ujawnienia danych osobowych osoby, od której uzyskała informacje oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie oraz rozszerzenie określonego w ww. przepisie ograniczenia dostępu do danych osobowych ze względu na ochronę czci praw i godności nie tylko co do osoby poszkodowanej, ale również osoby, od której Komisja uzyskała informacje – osoby zgłaszającej lub świadka (art. 5 ust. 2). Odmowa może dotyczyć także dokumentacji zgromadzonej przez Komisję, co znacznie powiększa obszar anonimizacji dokumentacji jako istotnej instytucji chroniącej słuszne prawa podmiotowe uczestników postępowania przed Komisją. Obowiązujący przepis dotyczy wyłącznie dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania wyjaśniającego.

Projekt przewiduje także zmiany w art. 5 ust. 3 przez poszerzenie zakresu dokumentów Komisji, które nie stanowią informacji publicznej i nie podlegają udostępnieniu w trybie określonym ustawą o dostępie do informacji publicznej. Jest to zmiana wynikowa, będąca następstwem propozycji zmian przepisów regulujących postępowanie wyjaśniające, w tym

w zakresie rodzaju orzeczeń wydawanych przez Komisję.

Ochrona wrażliwych informacji przetwarzanych przez Komisję w związku z realizacją ustawowych zadań oraz zasada poufności postępowania wyjaśniającego (art. 32) zostaje wzmocniona przez dodanie art. 18a i wprowadzenie tajemnicy zawodowej, która nakłada na członków Komisji, pracowników Urzędu Komisji oraz osoby wykonujące czynności w Urzędzie Komisji na podstawie umowy o dzieło, umowy zlecenia albo innych umów cywilnoprawnych, obowiązek nieujawniania osobom nieuprawnionym informacji, z którymi zapoznały się w trakcie wykonywania swoich obowiązków wynikających z ustawy.

Projekt przewiduje również zmiany w zakresie organizacyjnego funkcjonowania Komisji. W art. 5a określono siedzibę Komisji - jest nią miasto stołeczne Warszawa. Proponuje się także, aby członkostwo w Komisji wygasało przed upływem kadencji z dniem prawomocnego skazania członka Komisji za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe (art. 10 ust. 1 pkt 4), w miejsce obowiązującego przepisu (art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy), który wskazuje na prawomocne skazanie za przestępstwo oraz przestępstwo skarbowe, a więc niezależnie od stopnia winy. Analogiczna zmiana została zaproponowana w odniesieniu do art. 6 ust. 6 ustawy, dotyczącego warunków, jakie musi spełniać osoba powołana w skład Komisji (art. 6 ust. 6 pkt 3). Zdaniem projektodawcy, słuszną jest wątpliwość czy skazanie również za nieumyślne przestępstwo lub nieumyślne przestępstwo skarbowe powinno być połączone z tak radykalnym skutkiem, jak wygaśnięcie członkostwa w Komisji z mocy prawa. Z tego względu, konieczna jest zmiana do ustawy przez przyjęcie rozwiązań obowiązujących w innych ustawach - warunek prawomocnego skazania za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Projekt wprowadza również zasady powoływania i odwoływania oraz nadawania uprawnień zastępcom przewodniczącego, ustalając ich maksymalną liczbę na dwóch (art. 13 ust. 2 i ust. 2a-2c). Uprawnienie do złożenia wniosku o powołanie i odwołanie zastępcy przewodniczącego, przyznaje także członkowi Komisji. Określenie kworum i zasad odwoływania jest niezbędne dla ważności postępowań wyjaśniających oraz dla skuteczności i ważności czynności cywilnoprawnych dokonywanych w imieniu Komisji przez zastępcę przewodniczącego. Dodatkowo w art. 15 wskazuje się na konieczność określenia przez Komisję regulaminu swojego działania oraz wzorów informacji i dokumentów określonych w ustawie. Proponowane zaś w art. 17 ust. 1, 1a-1b i ust. 2 zmiany regulują kwestie obsługi merytorycznej, administracyjnej i biurowej Komisji, określają także wzajemne relacje przewodniczącego Komisji, jego zastępców, dyrektora generalnego i pracowników Urzędu

Komisji.

Projekt w art. 22 ust. 3 wprowadza podstawę do nieprzekazania prokuratorowi zgłoszenia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Dotyczy to sytuacji, w której z treści zgłoszenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy, wynika, że w sprawie zostało prawomocnie zakończone postępowanie decyzją o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu, ze względu na przedawnienie karalności. Wówczas Komisja mogłaby odstąpić od czynności niezwłocznego przekazania zgłoszenia prokuratorowi prokuratury właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby poszkodowanej, co nakazuje obowiązujący art. 22 ust. 1 ustawy. Komisja mogłaby zwrócić się bezpośrednio do właściwej według przepisów Kodeksu postępowania karnego prokuratury lub sądu o przekazanie akt sprawy. Proponowana regulacja przyspieszy postępowanie Komisji w zakresie postępowania wyjaśniającego oraz wyeliminuje zbędne czynności organu procesowego i Komisji. Projekt ustawy przewiduje także wyodrębnienie procedury postępowania w przypadku oczywistej bezzasadności zgłoszenia, określa skład Komisji przy podjęciu decyzji w tym przedmiocie oraz jej formę. Natomiast poprzez dodanie art. 23a projekt ustawy wychodzi naprzeciw sytuacjom, w których do Komisji wpływają zgłoszenia niezawierające żądań lub informacji umożliwiających nadanie im dalszego biegu. Przed podjęciem uchwały o pozostawieniu takiego zgłoszenia bez rozpoznania, Komisja wzywa osobę zgłaszającą do uzupełnienia zgłoszenia. Projekt przewiduje, że nieuzupełnienie braków w wyznaczonym terminie nie wyłącza jednak możliwości dokonania w przyszłości nowego zgłoszenia.

W projekcie proponuje się nowe brzmienie art. 19 oraz dodanie art. 19a-19d, które w jasny sposób wprowadzają ogólne podstawy działania przed Komisją, jak również podejmowania uchwał i innych decyzji. Art. 19 ust. 1 określa, że Komisja prowadzi postępowanie w czterech obszarach: zgłoszenia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (pkt 1), zgłoszenia podejrzenia niezawiadomienia właściwego organu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (pkt 2), zgłoszenia monitorowania postępowania karnego (pkt 3) oraz prawomocnego orzeczenia o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania karnego ze względu na przedawnienie karalności przestępstwa (pkt 4). Takie ujęcie zapewni przejrzystość ustawy i właściwie ujmować będzie zakres kompetencyjny działania Komisji.

Projekt przewiduje, że Komisja będzie wydawać postanowienia wyłącznie w przedmiocie wpisu w Rejestrze oraz podejmować uchwały w innych sprawach, w tym co do oczywistej bezzasadności zgłoszenia, pozostawienia zgłoszenia bez rozpoznania lub wstąpienia

do postępowania sądowego na prawach oskarżyciela posiłkowego. Projekt wprowadza uregulowania w zakresie składania podpisów przez członków Komisji pod postanowieniami i uchwałami, możliwość złożenia zdania odrębnego, a także sporządzania uzasadnienia (art. 19b i art. 19c). Jest to celowe z uwagi na gwarancje procesowe i prawa osób uczestniczących w postępowaniu, które mają możliwość poznania motywów, jakimi kierowała się Komisja lub jej członek. Projekt doprecyzowuje, że przewodniczący Komisji może wydawać zarządzenia (art. 19 ust. 2).

Odnosząc się do proponowanych zmian w zakresie kompetencji Komisji do monitorowania postępowania karnego (przygotowawczego lub sądowego), to celem objęcia jak najszerszego spektrum spraw w ramach zadań Komisji, projekt wprowadza obowiązek przesyłania przez prokuratorów do Komisji nie tylko odpisów wnoszonych do sądu aktów oskarżenia, ale również odpisów wniosków w trybie art. 335 k.p.k. albo art. 336 k.p.k. (art. 24 ust. 5). W przypadku monitorowania postępowania przygotowawczego lub sądowego Komisji będzie przysługiwało prawo wglądu do akt także w Urzędzie Komisji (art. 25 ust. 1 pkt 1 i art. 25 ust. 1 pkt 1).

Istotnym uprawnieniem Komisji w zakresie monitorowania postępowania sądowego jest działanie na prawach oskarżyciela posiłkowego. Ustawa nie precyzuje jednak tego uprawnienia, w szczególności, nie określa terminu, do którego Komisja może złożyć przedmiotowe oświadczenie. Ustawa nie precyzuje także, czy do Komisji stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego o oskarżycielu posiłkowym. Co więcej, Kodeks postępowania karnego nie zna podmiotu uczestniczącego w postępowaniu na prawach oskarżyciela posiłkowego. A więc Komisja uczestnicząca w postępowaniu karnym na prawach oskarżyciela posiłkowego stanowi istotne *novum* w polskiej procedurze karnej. Wydaje się w pełni zasadnym twierdzenie, że celowym założeniem ustawodawcy było takie ukształtowanie pozycji Komisji w postępowaniu karnym, aby podmiot ten – jako strona postępowania – mógł w każdym czasie i na każdym etapie postępowania – wstąpić do procesu z wachlarzem uprawnień, jakie przysługują oskarżycielowi posiłkowemu. Dlatego też ustawodawca posłużył się pojęciem „na prawach oskarżyciela posiłkowego”, nie zaś „działania w charakterze oskarżyciela posiłkowego”. Z tych względów, proponuje się wyraźnie wskazać, że Komisja może działać na prawach oskarżyciela posiłkowego na każdym etapie postępowania, aż do zakończenia przewodu sądowego w drugiej instancji. Jedyńm warunkiem jest zgoda pokrzywdzonego lub osoby wykonującej prawa pokrzywdzonego, która dla skuteczności musi mieć formę pisemną lub zostać złożona ustnie do protokołu rozprawy

głównej. Projekt wprowadza również możliwość wycofania przez te osoby zgody w każdym czasie, co skutkuje utratą przez Komisję możliwości działania w postępowaniu sądowym (art. 25 ust. 2 i 3). W art. 25 ust. 4 określono także czas, w którym cofnięcie zgody przez osobę uprawnioną odnosi skutek prawny w stosunku do sądu (z chwilą zawiadomienia go o tym) oraz w stosunku do innych uczestników postępowania (z chwilą doręczenia im tego zawiadomienia przez sąd).

Projekt precyzuje także postępowanie Komisji w części dotyczącej monitorowania postępowania w sprawach nieletnich sprawców czynów karalnych. Aktualnie działania monitorujące postępowanie w sprawie nieletniego sprawcy czynu karalnego, m.in. z art. 197 § 3 pkt 2 k.k., dokonywane są na ogólnej zasadzie zawartej w ustawie - prawa monitorowania postępowania sądowego. Art. 25a precyzuje to działanie, dając Komisji niekwestionowaną na przyszłość podstawę prawną. Projektowany przepis wskazuje na odpowiednie stosowanie do postępowania prowadzonego przez sąd rodzinny na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich przez zapewnienie możliwości monitorowania postępowania sądowego, w zakresie czynów karalnych, o których mowa w art. 1 pkt 2 ustawy, w sytuacji, gdy sprawcą jest nieletni – oczywiście z wyłączeniem działania na prawach oskarżyciela posiłkowego.

W ocenie projektodawcy, uzupełnienia wymaga też treść art. 26 i art. 27 ust. 1 ustawy. Ustawodawca nie wyczerpał bowiem katalogu sytuacji prawnych, w których może zapisać orzeczenie o umorzeniu postępowania karnego z uwagi na przedawnienie karalności. Umorzenie postępowania karnego także wyrokiem może nastąpić wówczas, gdy sąd po rozpoczęciu przewodu sądowego stwierdzi okoliczności wyłączające ściganie, w tym przedawnienie karalności czynu (art. 414 § 1 k.p.k.). Zmiana polega zatem na zastąpieniu wyrazu „postanowienie” wyrazem „orzeczenie”.

Czwartą podstawą działania Komisji stanowi prawomocne orzeczenie o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania karnego ze względu na przedawnienie karalności przestępstwa (art. 19 ust. 1 pkt 4). W takim przypadku Komisja wszczyna postępowanie wyjaśniające określone w ustawie. Wskazać należy, że przepisy obowiązującej ustawy mają charakter wieloaspektowy, zarówno ustrojowy, jak i materialny oraz proceduralny, jednak, mimo że przyjęte rozwiązania - co do zasady - są słuszne, nie zawierają kompleksowej regulacji normowanej materii i nie są spójne dla całego systemu. W zakresie postępowania wyjaśniającego ustawa wskazuje, że postępowanie ma być prowadzone w siedzibie Urzędu Komisji, wysłuchanie odbywa się na posiedzeniu zamkniętym, a wiadomości uzyskane na

wysłuchaniu są objęte tajemnicą (art. 32). Przewiduje możliwość prowadzenia wysłuchania w miejscu pobytu osoby wysłuchiwanego (art. 28 ust. 4), określa także skład Komisji do podejmowania uchwał i postanowień (art. 19). Ustawa nie zawiera natomiast rozbudowanych przepisów proceduralnych postępowania wyjaśniającego, nie odwołuje się do odpowiedniego stosowania przepisów innych ustaw, w szczególności: w jakim zakresie należy stosować procedury Kodeksu postępowania cywilnego, nie określa sposobu prowadzenia postępowania dowodowego, przerwy, odroczenia posiedzenia, zawieszenia postępowania, narady, głosowania, zdania odrębnego, zasad doręczeń, wskazania w jakiej formie Komisja kończy postępowanie wyjaśniające bez wydania decyzji o wpisie w Rejestrze, kiedy Komisja wydaje postanowienia a kiedy uchwały, a także w jakim składzie ma być prowadzone postępowanie wyjaśniające czy czynności wysłuchania w miejscu pobytu wysłuchiwanego i jaki powinien być przebieg takiego wysłuchania, itp. W projekcie wprowadzono zatem szereg istotnych uzupełnień i zmian do postępowania wyjaśniającego przed Komisją. W pierwszej kolejności usystematyzowany został katalog formalnych podstaw upoważniających do wszczęcia i prowadzenia postępowania, który znajduje się w art. 19 pkt 4. Jest to także niezbędne z uwagi na proponowaną zmianę treści art. 1 pkt 2.

Projekt utrzymuje regulację dotyczącą kworum członków Komisji przy podejmowaniu przez nią decyzji w przedmiocie wpisu w Rejestrze oraz doprecyzowuje sposób głosowania (art. 19a ust. 3 i 4). Wprowadza także regulację odnośnie kworum i zasad głosowania w postępowaniu wyjaśniającym w innych sprawach niż w przedmiocie wpisu w Rejestrze. Przesądzone zostaje, że w tych kwestiach Komisja jako organ kolegialny podejmować będzie uchwały, od których nie będzie przysługiwało odwołanie (art. 19d). Sam charakter rozstrzygnięć wypadkowych nie wymaga kontroli instancyjnej na tym etapie postępowania.

Zakłada się dodanie do ustawy nowej jednostki redakcyjnej (art. 27a), w której wprowadza się kluczowe gwarancje procesowe, a mianowicie: zasady *in dubio pro reo* (ust. 1), zasada działania z urzędu (ust. 2) oraz zasada *nemo se ipsum accusare tenetur* (ust. 3).

Wprowadzona zostaje także regulacja dotycząca podstawy materialnej wydania postanowienia o wpisie w Rejestrze (art. 27b). Komisja może wydać takie postanowienie tylko po ustaleniu w postępowaniu wyjaśniającym, że zachowanie osoby wskazanej jako sprawca było co najmniej jednym z zachowań, o których mowa w rozdziale XXV Kodeksu karnego na szkodę małoletniego poniżej lat 15. Wprowadzenie powyższego kryterium jest niezbędne dla wydania postanowienia o wpisie w Rejestrze.

Czynności postępowania dowodowego, podejmowane przez Komisję w trakcie postępowania wyjaśniającego, zostały podzielone w projekcie na dwie kategorie: obligatoryjne

(art. 28 ust. 1) i fakultatywne (art. 28 ust. 2). W ramach tych pierwszych, Komisja przed wydaniem postanowienia o wpisie w Rejestrze musi zapoznać się z aktami sprawy przekazanymi przez prokuratora albo właściwy sąd (pkt 1), wysłuchać osobę poszkodowaną (pkt 2) i wysłuchać osobę wskazaną jako sprawca (pkt 3). Natomiast w ramach fakultatywnych czynności Komisja może wysłuchać osobę zgłaszającą (pkt 1), inną osobę w charakterze świadka (pkt 2), zasięgnąć opinii biegłego (pkt 3) lub przeprowadzić dowód z innych materiałów, w tym dokumentów zgromadzonych w sprawie lub przedstawionych przez określone osoby (pkt 4).

Projekt wprowadza regulację nakazującą wyznaczenie członka sprawozdawcy z grona Komisji (art. 28 ust. 2a), określającą minimalny skład Komisji przy prowadzeniu czynności postępowania wyjaśniającego (art. 28 ust. 2b), nakazującą wyznaczenie funkcji przewodniczącego w toku postępowania wyjaśniającego (art. 28 ust. 2c), a także ograniczającą czynności postępowania wyjaśniającego w przypadku przyznania się przez osobę wskazaną jako sprawca. Projekt przewiduje również wprowadzenie możliwości wysłuchania osoby poszkodowanej – na jej wniosek – w miejscu jej zamieszkania (art. 28 ust. 4a) lub przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku albo na piśmie (art. 28 ust. 4c). Wprowadzenie tych regulacji jest pożądane z uwagi na ich kluczowe znaczenie dla możliwości sprawnego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego przez Komisję.

Projekt ogranicza także możliwość ustanowienia pełnomocnika jedynie przez osobę poszkodowaną i osobę wskazaną jako sprawca (ust. 5). W ocenie projektodawcy, brak jest uzasadnienia dla utrzymania możliwości ustanawiania pełnomocnika przez inne osoby (osobę zgłaszającą, czy świadka). W postępowaniu wyjaśniającym przed Komisją to osoba poszkodowana i osoba wskazana jako sprawca są swoistymi stronami postępowania i to one właśnie powinny posiadać takie uprawnienie.

Brak aktywności (odmowa odpowiedzi na pytania zadawane w toku wysłuchania lub odmowa poddania się badaniu przez biegłego, nieobecność na wysłuchaniu) osoby poszkodowanej lub osoby wskazanej jako sprawca w toku postępowania wyjaśniającego nie stanowi przeszkody dla sprawnego przeprowadzenia tego postępowania i wydania przez Komisję postanowienia w przedmiocie wpisu w Rejestrze. Poszerzono katalog czynności związanych z brakiem aktywności o odmowę poddania się badaniu przez biegłego (art. 28 ust. 6).

Projekt zakłada także zmianę art. 29 ust. 3 przez wprowadzenie wyraźnego katalogu osób, którym przysługiwać będzie w trakcie wysłuchania, prawo uchylenia się lub odmowy

odpowiedzi na pytanie. Do katalogu tych osób oprócz osoby poszkodowanej i osoby wskazanej jako sprawca, należy również osoba zgłaszająca. Równocześnie projekt wprowadza w art. 28 ust. 3 pkt. 2 zmianę wyrazu „osoba podejrzana” na „podejrzany” albo „oskarżony”, porządkując w ten sposób kwestię terminologii postępowania karnego w ustawie.

Projekt w art. 30 ust. 1 i 2 wprowadza rozróżnienie powiadomień o posiedzeniu Komisji w postępowaniu wyjaśniającym, pozostawiając formę zaproszenia dla osoby zgłaszającej, osoby poszkodowanej oraz osoby wskazanej jako sprawca i formę wezwania dla świadka oraz biegłego. Rozróżnienie to łączy się ze skutkami niestawiennictwa tych osób. W przypadku nieusprawiedliwionego niestawiennictwa świadka lub biegłego, projekt wyposaża Komisję w możliwość wystąpienia do sądu o ukaranie tych osób karą grzywny. Dotyczy to także odmowy lub uchylenie się od odpowiedzi na zadawane pytania (art. 30 ust. 7). Ponadto Komisja może wnioskować o przymus sprowadzenia świadka na jej posiedzenie (art. 30 ust. 8). Wprowadzenie środków dyscyplinujących ma na celu zapewnienie sprawnego prowadzenia postępowania wyjaśniającego. Co istotne, o ich zastosowaniu będzie decydował sąd, każdorazowo badający zasadność wniosku Komisji. Analogiczna regulacja funkcjonuje już w polskim porządku prawnym (np. sądy dyscyplinarne prawniczych samorządów zawodowych).

Projekt nakłada na Komisję obowiązek opracowania treści pouczeń i informacji kierowanych do osób zapraszanych i wezwanych na posiedzenie wyjaśniające. Pouczenia i informacje są przekazywane wraz z zaproszeniem albo wezwaniem (art. 30 ust. 6).

Projekt w art. 31a ust. 2-7 wprowadza gwarancje zachowania anonimowości przez osobę poszkodowaną oraz osobę wskazaną jako sprawca, z jednoczesną możliwością zapoznania się przez te osoby z całością materiału dowodowego, przy czym w odniesieniu do osoby wskazanej jako sprawca jej anonimizacja trwa do czasu uprawomocnienia się postanowienia o wpisie w Rejestrze. Gwarancja zachowania anonimowości ma swoje zastosowanie także do osoby zgłaszającej i świadka. Projekt przewiduje także możliwość wysłuchania osoby zgłaszającej, osoby poszkodowanej i świadka pod nieobecność osoby wskazanej jako sprawca. Zezwalając na powrót osobie wskazanej jako sprawca, należy niezwłocznie o przebiegu posiedzenia w czasie jej nieobecności oraz ma prawo odniesienia się do przeprowadzonych w tym czasie wysłuchań. Projekt wyraźnie wskazuje prawo osoby wskazanej jako sprawca do jej „ostatniego słowa”, co oznacza, że powinna być ona wysłuchiwana jako ostatnia. Osoba poszkodowana, osoba zgłaszająca lub świadek będą mogli złożyć w toku postępowania wyjaśniającego wniosek o zanonimizowanie ich danych osobowych, adresu i wizerunku oraz innych informacji umożliwiających identyfikację tych

osób, a także o niezamieszczanie w protokole wysłuchania danych tych osób, w tym miejsca zamieszkania, numeru telefonu, adresu poczty elektronicznej. Projekt przewiduje, że zanonimizowane dane będą przechowywane w załączniku do akt sprawy do wyłącznej wiadomości Komisji. Anonimowość osób wysłuchiowanych wzmacnia sposób udostępniania akt osobie poszkodowanej i osobie wskazanej jako sprawca – uniemożliwiający ujawnienie danych zanonimizowanych.

Ustawa w art. 33 doprecyzowuje zasady związane ze sporządzaniem protokołu oraz wprowadza możliwość żądania jego sprostowania lub uzupełnienia, a także procedurę odwoławczą od decyzji w tym zakresie.

Projekt przesądza, że umorzenie postępowania wyjaśniającego będzie następować w formie uchwały (art. 36 ust. 1). Wprowadzona zostaje także nowa przesłanka umorzenia postępowania wyjaśniającego, tj. sprzeciw osoby poszkodowanej na prowadzenie postępowania wyjaśniającego (art. 36 ust. 1 pkt 2). Przyjęcie proponowanego rozwiązania opiera się na założeniu pełnego poszanowania woli osoby poszkodowanej. Wzmacnia to podmiotowość osoby poszkodowanej, która ma większą swobodę w podjęciu decyzji o prowadzeniu postępowania wyjaśniającego. Obok wniosku o anonimizację danych osobowych osoby poszkodowanej, wniosku o jej wysłuchanie w miejscu zamieszkania, jest to oddanie przez projektodawcę w ręce osoby poszkodowanej możliwości podjęcia decyzji istotnej dla prowadzenia postępowania wyjaśniającego. Sprzeciw osoby poszkodowanej będzie oznaczał zakończenie postępowania wyjaśniającego przed rozstrzygnięciem w przedmiocie wpisu w Rejestrze. Projekt zakłada przy tym, że jeżeli w przypadku postępowania wyjaśniającego, w którym uczestniczy więcej niż jedna osoba poszkodowana, zostanie złożony sprzeciw, postępowanie wyjaśniające umarza się w części dotyczącej tej osoby poszkodowanej, która złożyła sprzeciw (art. 36 ust. 2). Odpis uchwały o umorzeniu doręcza się osobie poszkodowanej, która złożyła sprzeciw oraz osobie wskazanej jako sprawca. Osobę zgłaszającą powiadamia się o umorzeniu postępowania wyjaśniającego (art. 36 ust. 3).

Projekt przewiduje – w razie śmierci osoby poszkodowanej - możliwość wstąpienia przez osoby jej najbliższe w rozumieniu art. 115 § 1 k.k. w prawa osoby poszkodowanej w ramach toczącego się już postępowania wyjaśniającego. Odwołanie do definicji osoby najbliższej jest spójne z art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy. Wskazanie osoby najbliższej następuje w drodze pisemnego oświadczenia osoby poszkodowanej, złożonego Komisji (art. 36a ust. 1 i 2). Projekt nakłada na Komisję obowiązek zawiadomienia osoby najbliższej wskazanej przez poszkodowanego o przysługującym jej prawie wstąpienia do postępowania wyjaśniającego (art. 36a ust. 3) W przypadku gdy osoba poszkodowana nie wskazała osoby najbliższej albo

osoba najbliższa nie wstąpiła do postępowania wyjaśniającego, prawa osoby poszkodowanej wykonuje prokurator (art. 36a ust. 4).

Ustawa wskazuje obecnie, że Komisja po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego wydaje postanowienie o wpisie w Rejestrze albo kończy postępowanie bez wydawania postanowienia o wpisie w Rejestrze. Projekt rozstrzyga wątpliwości, jakie powstały na gruncie obowiązującej ustawy, wskazując na formę decyzji Komisji – postanowienie (art. 37 ust. 1). Wydawane postanowienia o wpisie lub o odmowie wpisu będą poprzedzone niejawną naradą (art. 37 ust. 2), a także wymagały uzasadnienia. Projekt doprecyzowuje jednocześnie dane, które muszą się znaleźć w treści postanowienia o wpisie w Rejestrze. Uzupełnienie w tym zakresie wynika z konieczności przesyłania odpowiednich danych do Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego prowadzącego Rejestr. Ponadto wprowadza się obowiązek uzasadnienia postanowień oraz konieczność ich doręczenia osobie poszkodowanej oraz osobie wskazanej jako sprawca wraz z niezbędnym pouczeniem co do środka zaskarżenia. Doręczenie postanowienia wraz z uzasadnieniem pozwala zapoznać się tym osobom z motywami jakimi kierowała się Komisja lub jej poszczególni członkowie (art. 37 ust. 5). Osobę zgłaszającą zawiadamia się o sposobie zakończenia postępowania wyjaśniającego (art. 37 ust. 6).

Projekt przewiduje wydanie przez Komisję postanowienia o odmowie wpisu w Rejestrze również wówczas, gdy wpis spowodowałby niewspółmiernie surowe skutki dla osoby wskazanej jako sprawca, a jednocześnie nie zachodzi wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez nią przestępstwa, o którym mowa w art. 1 pkt 2 (art. 37a). Proponowany przepis nakłada na Komisję obowiązek dokonania oceny skutków wydania postanowienia o wpisie w Rejestrze w stosunku do sytuacji osoby wskazanej jako sprawca. Powyższy obowiązek dotyczyć będzie sytuacji, gdy Komisja po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego uzna, że zebrany materiał dowodowy wskazuje, że jest podstawa do dokonania wpisu w Rejestrze. Wówczas niezbędnym będzie dokonanie oceny czy skutki dokonania wpisu w Rejestrze będą niewspółmierne dla osoby wskazanej jako sprawca. Założenie takie ma na celu ważenie dóbr, jakimi są prewencja w stosunku do przestępstw, o których mowa w art. 1 pkt 2 ustawy, a dobra osobiste osoby wskazanej jako sprawca. Drugą przesłanką, którą Komisja będzie musiała ocenić, jest prawdopodobieństwo popełnienia przez osobę wskazaną jako sprawca w przyszłości przestępstwa, o którym mowa w art. 1 pkt 2 ustawy. Jeżeli Komisja uzna, że zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, że pomimo istnienia podstaw do wydania postanowienia o wpisie w Rejestrze, jego dokonanie spowoduje niewspółmierne skutki dla osoby wskazanej jako sprawca i nie zachodzi wysokie prawdopodobieństwo popełnienia

przestępstwa, o którym mowa w art. 1 pkt 2 ustawy, zobowiązana będzie do wydania postanowienia o odmowie wpisu w Rejestrze. Tym samym projekt wprowadza dodatkową regulację mającą na celu ochronę praw osoby wskazanej jako sprawca. Od postanowienia wydanego na podstawie art. 37a nie będzie przysługiwało odwołanie. Decyzja Komisji w tym zakresie będzie podlegała kontroli sądowej, w tym w drodze nadzwyczajnego środka zaskarżenia – skargi kasacyjnej – przez Sąd Najwyższy.

Obecnie ustawa przyznaje prawo do odwołania tylko osobie wskazanej jako sprawca. Przyjęte rozwiązanie może budzić wątpliwości z punktu widzenia konstytucyjnej zasady równości stron, dlatego też w art. 38 ust. 2 osobie poszkodowanej przyznane zostało uprawnienie do wniesienia odwołania na takich samych zasadach, jak osobie wskazanej jako sprawca – w granicach interesu prawnego. Oznacza to, że osobie poszkodowanej będzie przysługiwało odwołanie od postanowienia Komisji o odmowie wpisu do Rejestru, natomiast osobie wskazanej jako sprawca – odwołanie od postanowienia Komisji o wpis do Rejestru.

Projekt w art. 36 ust. 4 przewiduje, że odwołanie wnoszone tylko i wyłącznie za pośrednictwem Komisji, która będzie niezwłocznie przekazywać je wraz z aktami postępowania wyjaśniającego do właściwego sądu. W projekcie doprecyzowano właściwość miejscową sądu odwoławczego do rozpoznania odwołania (art. 38 ust. 1-3).

W art. 38a określono wymogi formalne odwołania. Projekt przewiduje, że odwołanie powinno zawierać: oznaczenie sądu, do którego jest skierowane; imiona i nazwisko wnoszącego odwołanie, jego przedstawicieli ustawowych i pełnomocników; oznaczenie zaskarżonego postanowienia; przytoczenie zarzutów i zwięzłe ich uzasadnienie; powołanie w razie potrzeby nowych faktów i dowodów; wniosek o uchylenie lub zmianę postanowienia w całości lub w części; podpis wnoszącego odwołanie albo jego przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika; wymienienie załączników. Dodatkowo jeżeli w odwołaniu zostaną wskazane nowe fakty lub dowody, należy uprawdopodobnić, że ich powołanie w postępowaniu wyjaśniającym przed Komisją nie było możliwe albo potrzeba ich powołania wynika później.

W art. 38b określone zostały strony postępowania odwoławczego (ust. 1) i osoby mogące również reprezentować Komisję (ust. 2). Projekt przewiduje, że pełnomocnikiem Komisji może być również pracownik Urzędu Komisji.

Rodzaje możliwych rozstrzygnięć w postępowaniu odwoławczym uregulowane zostały w art. 38c. Projekt przewiduje, że sąd oddala odwołanie od postanowienia w przedmiocie wpisu w Rejestrze, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia (ust. 1). Natomiast jeżeli sąd uwzględni odwołanie, to wówczas zaskarżone postanowienie albo uchyla, albo zmienia w całości lub w części i orzeka co do istoty sprawy (ust. 3). W sytuacji gdy odwołanie zostało

wniesione po upływie terminu lub jest niedopuszczalne z innych przyczyn, a także, gdy nie uzupełniono w wyznaczonym terminie braków odwołania, sąd odrzuci odwołanie (ust. 2). Odpis orzeczenia wydanego przez sąd będzie niezwłocznie przekazywany Komisji wraz z aktami (ust. 4). Projekt przewiduje również możliwość wniesienia nadzwyczajnego środka odwoławczego od orzeczenia sądowego w postaci skargi kasacyjnej (art. 38d).

W art. 38e przewiduje się wprowadzenie zwolnienia wskazanych podmiotów od kosztów postępowania wyjaśniającego. Projekt zakłada, że co do zasady całość postępowania wyjaśniającego przed Komisją powinna być nieodpłatna (ust. 1). Potwierdza również możliwość uzyskania zwrotu kosztu podróży dla osób zaproszonych i wezwanych w charakterze świadka (ust. 2). Zwrot kosztów przyznawany będzie na wniosek, który należy złożyć ustnie do protokołu lub na piśmie, w terminie tygodniowym od dnia zakończenia czynności z jej udziałem. Osobie wskazanej jako sprawca zwrot kosztów przysługuje jedynie w wypadku wydania prawomocnego postanowienia o odmowie wpisu w Rejestrze (ust. 3). Projekt przewiduje także kontrolę odwoławczą od zarządzenia przewodniczącego Komisji w przedmiocie zwrotu kosztów podróży (ust. 4).

Projekt nakłada na Komisję obowiązek weryfikacji w bazie PESEL informacji o osobie wskazanej w aktach jako sprawca. Jeżeli ustalone zostanie, że osoba ta zmarła, Komisja ma obowiązek zakończyć postępowanie wyjaśniające i pozostawić postanowienie w aktach sprawy, gdy śmierć nastąpiła po wydaniu postanowienia o wpisie w Rejestrze (art. 39 ust. 4) lub uchylić postanowienie o wpisie w Rejestrze i umorzyć postępowanie wyjaśniające, gdy śmierć nastąpiła przed wydaniem postanowienia (art. 39 ust. 5).

Projekt precyzuje zakres przepisów stosowanych w postępowaniu wyjaśniającym i odwoławczym przez szczegółowe odesłanie do właściwych jednostek redakcyjnych Kodeksu postępowania cywilnego (art. 40 ust. 1 i 2). Ograniczenie zawarte w proponowanej zmianie art. 40 ma na celu wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych, które mogą się pojawić w toku stosowania przez Komisję przepisów procedury cywilnej. Jednocześnie w art. 40 ust. 3 wprowadza się odesłanie do ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zakresie dokonywania zwrotu kosztów podróży oraz wynagrodzenia biegłego i zwrotu poniesionych przez niego wydatków.

Propozycje zmian w obszarze przepisów dotyczących działalności prewencyjnej i edukacyjnej stanowią wyraz dążenia do dostosowania treści normatywnej do optymalnego funkcjonowania Komisji. Zagadnienie działalności edukacyjnej i prewencyjnej Komisji zostało uregulowane w rozdziale piątym ustawy. Projekt przewiduje zmianę brzmienia art. 42 oraz

zmianę tytułu oddziału 1 na „Sprawozdanie roczne”. Ponadto nowe brzmienie otrzyma art. 43 i art. 44.

Istotnym elementem projektu jest wyodrębnienie raportu dotyczącego zjawiska wykorzystywania seksualnego małoletnich poniżej lat 15 wraz z rekomendacjami (opracowywanego nie rzadziej niż raz na trzy lata – art. 44b) oraz sprawozdania (co do zasady – corocznego; z wyjątkiem sprawozdania rocznego za rok 2022 obejmującego okres od 25 lipca 2021 r. do 31 grudnia 2022 r.). Sprawozdanie musi być opracowane i udostępnione publicznie nie później niż do 31 marca roku następnego po roku sprawozdawczym (art. 42).

Zgodnie z projektem, Komisja będzie prowadzić działalność badawczą i opracowywać raport dotyczący zjawiska wykorzystywania seksualnego małoletnich poniżej lat 15 wraz z konkretnymi rekomendacjami, przez analizę m.in. danych zawartych w aktach spraw karnych udostępnianych przez sądy działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Okres przygotowywania tego typu analiz uzasadniony jest, m.in. potrzebami związanymi z prowadzeniem badań prawnoporównawczych. Warto nadmienić, że ilość materiałów przesyłanych do analizy Komisji może sprowadzać się do kilku tysięcy tomów spraw karnych, które muszą zostać zbadane z uwzględnieniem znacznej liczby zmiennych, a następnie pozyskane dane będą wykorzystywane w toku wypracowywania metod przeciwdziałania kolejnym (pozostającym w przedmiocie prac Komisji) czynom zabronionym oraz pomocy ofiarom poszczególnych przestępstw. Możliwość tworzenia - obok corocznego sprawozdania - również szczegółowego raportu badawczego wzorowana jest na australijskiej Komisji Królewskiej ds. Odpowiedzi Instytucji na Wykorzystywanie Seksualne Dzieci. Model jej działania zakłada publikowanie obszernych rekomendacji - znajdujących praktyczne zastosowanie w sferze przeciwdziałania przestępczości seksualnej wymierzonej w małoletnich, a jej pierwszy raport został opublikowany po prawie 5 latach działalności. Jednocześnie warto zauważyć, że chociażby w przypadku Republiki Federalnej Niemiec pracę nad raportem trwały trzy lata. W dalszej kolejności należy wskazać na walor porządkujący projektowanej zmiany – czego przykład stanowi m.in. fakt, iż w ramach art. 44 ust. 1 zdecydowano się na łączne przedstawienie przykładowego zestawienia zadań edukacyjnych i prewencyjnych wymieniając, m.in. upowszechnianie wiedzy na temat zapobiegania i przeciwdziałania wykorzystywaniu seksualnemu małoletnich, wspieranie przedsięwzięć społecznych mających na celu promowanie właściwych postaw społecznych w zakresie zgłaszania organom ścigania przypadków wykorzystywania seksualnego małoletnich, w tym prowadzenie kampanii informacyjnych (elementy zasadniczo zbieżne z art. 44 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy – obecnie jako przykłady zadań o charakterze edukacyjnym).

Przewidziana jawność poszczególnych analiz (raportu badawczego, sprawozdania z działalności) zmierza do jak najszerszego upublicznienia wyników prac Komisji wśród wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Okoliczność, że sprawozdanie roczne z działalności za rok 2022 ma obejmować działania Komisji od 25 lipca 2021 r. do 31 grudnia 2022 r. (art. 7) ma charakter porządkujący w aspekcie sprawozdań rocznych z działalności Komisji i podyktowane jest dążeniem do ich optymalnego zestawienia, przez rozpoczynanie okresu objętego kolejnym sprawozdaniem od początku każdorazowego roku kalendarzowego, tak by docelowo były to sprawdzania obejmujące jedynie jeden pełny rok kalendarzowy (podobne sprawozdania przedstawia w Rzeczypospolitej Polskiej szereg istotnych dla funkcjonowania państwa podmiotów, m.in. Sąd Najwyższy, Rzecznik Praw Dziecka czy Najwyższa Izba Kontroli). Komisja opracowuje i udostępni swój pierwszy raport w terminie do 31 grudnia 2023 r. (art. 8). Przepis pozwala na czytelne określenie ram czasowych na wykonanie przez Komisję wskazanego zadania oraz jednocześnie pozwoli na prawidłową realizację wymagań postawionych wobec takiego dokumentu.

Projekt wprowadza też wiele zmian porządkujących terminologię (art. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 i ust. 2 pkt 2, art. 17 ust. 4), a także zmiany dostosowawcze (art. 2 ust. 2 pkt 3, art. 3 ust. 2 pkt 1 lit. a i b, art. 3 ust. 2 pkt 2 lit. a i b oraz pkt 4, art. 8 ust. 4, art. 17 ust. 1), czy doprecyzowujące (np. art. 3 ust. 2 pkt 5, art. 4).

Projektowana ustawa nowelizuje ustawę z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, ustawę z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym oraz ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym. Zmiany wprowadzane do wymienionych wyżej ustaw mają charakter wynikowy i są konsekwencją wprowadzenia do systemu prawnego nowelizacji ustawy.

Projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia. Tak określony termin uzasadniony jest porządkującym i korygującym charakterem zmian oraz koniecznością niezwłocznego uzupełnienia lub zmodyfikowania podstawy prawnej, na której oparte jest nie tylko postępowanie wyjaśniające, ale i codzienne funkcjonowanie Komisji, ukierunkowane na pomoc osobom dotkniętym przestępczością seksualną wymierzoną w małoletnich poniżej lat 15.

Projekt ustawy nie spowoduje skutków gospodarczych i finansowych, nie rodzi dodatkowych kosztów, w tym nie spowoduje obciążenia budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. Koszty związane ze zmianą nazwy Komisji zostaną poniesione w ramach posiadanych środków w budżecie Komisji. Również doprecyzowanie, że uczestnicy postępowania wyjaśniającego nie ponoszą kosztów tego postępowania oraz, że w określonych sytuacjach osoby sprawcy, osobie poszkodowanej, świadkom i biegłym przysługuje zwrot kosztów stawienia się według kryteriów wskazanych w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nie rodzi nowych zobowiązań i kosztów Komisji, gdyż tego rodzaju koszty w aktualnym stanie prawnym Komisji jest obowiązana ponieść na podstawie odpowiedniego stosowania przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na sytuację mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Z uwagi na materię przedmiotowego projektu nie istnieje możliwość osiągnięcia celów projektu przy pomocy innych niż legislacyjne środków interwencji – w zakresie, w jaki podlega uregulowaniu.

Projektowana ustawa będzie miała pozytywne skutki społeczne, zwiększy efektywność działalności Komisji. Dodatkowo zwiększy gwarancję realizacji założeń obowiązującej ustawy, przy jednoczesnym zapewnieniu osobie poszkodowanej oraz osobie wskazanej jako sprawca konstytucyjnej zasady równości stron i zasady obrony swych praw, gwarantując przestrzeganie zasad sprawiedliwości naprawczej oraz zadośćuczynienie krzywdzie doznanej przez osoby poszkodowane, wykorzystane seksualnie w okresie dzieciństwa.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy uwzględnia postulaty Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej 15 lat co do zakresu podmiotowego i przedmiotowego nowelizacji ustawy, sformułowane przez Komisję między innymi w „Pierwszym Raporcie Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej 15 lat.”

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z powyższym nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w tych przepisach.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.